

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 16 stycznia 1915 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 1 i pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca,

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop.

Telefon № 253

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1 1/2 kop. za wiersz.

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

Wyplacać nie będzie.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabianicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, księg. Aleksandra Laaha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy dane jest Demowi Handl. L. i E. Metzki i S-ka.

Podpisujecie deklaracje na rzecz Komitetu Bezdemnych i Głodnych.

Abonentów na światło,

zalegających w opłacie za Wrzesień i Październik, prosimy o uregulowanie rachunków w kasie naszej do Soboty, dnia 23 b. m.

Łódzki Oddział Tow. Elektr. Ośw.
z r. 1886.

Teatr „SCALA”

—

Cegielniana 18

—

Teatr „SCALA”

W poniedziałek dn. 18 Stycznia r. b. odbędzie się

WIELKI KONCERT

z udziałem słynnej śpiewaczki p-ny L. Gablerówny (mezo sopran), p-ny St. Romanowskiej (sopran), prof. T. Mazurkiewicza (fortepian), prof. G. Teschnera (wiolonczella). Szczegóły

w programach. Początek punkt. o 6-ej wiecz. Bilety są do nabycia w cukierni W-go Kaszkowskiego Piotrkowska 76, codziennie od 4—7 po poł., w dzień koncertu w kasie teatru „SCALA”. 8260—1

Ogłoszenie.

Wszystkie zapasy niżej wyszczególnionych metali, znajdujące się w Łodzi i przedmieściach w interesach, fabrykach i innych przedsiębiorstwach, należy piśmiennie podać do Oddziału materiałów wojennych surowych ministerjum wojny do godz. 6 wiecz. dnia 18 stycznia, ze szczegółowym oznaczeniem wagi, ewentualnie długości i przecięcia:

- 1) Miedź w każdej formie, a mianowicie: w blokach stan-gach, blachach, kablach i drutach gołych i izolowanych.
- 2) Mosiądz, bronz, odlew czerwony w każdej formie.
- 3) Białe metale i cynk.
- 4) Nikiel, również w półfabrykach.
- 5) Antymon i herta ołowiana.
- 6) Aluminium w surowym stanie.

Towary, znalezione po 18 stycznia i niezameldowane, będą konfiskowane, a właściciele lub przedstawiciele karani.

Gubernator.

Łódź, 15 stycznia 1915 r.

Więcej światła.

Doniosłą i bardzo aktualną, inicjatywę podjęło Stow. nauczycieli chrześcijan wspólnie z delegatami Tow. lekarskiego i prawniczego. Oto w szeregu zamierzonych odczytów mają być poruszone sprawy, żywotność których najmniejszej nie ulega wątpliwości. Cykl proponowanych od-

czytów obejmuje higienę i medycynę, prawo i historję Polski tudzież krajoznawstwo.

Wojna obecna zmieni prawdopodobnie zasadniczo układ stosunków międzynarodowych, przesunie linie graniczne na ziemiach polskich i odmiennie zapewne ukształtuje fizjonomię polityczną tej części kraju, której obywatelami jesteśmy.

Miło kto jednak zdaje sobie

sprawę z tego, co być może i co być powinno. O pragnieniach ludu polskiego tenże lud wie bardzo niewiele. Nie zna on wcale przeszłości ziem polskich, gdyż historia Polski, której go uczono, urywała się zawsze w miejscu najciekawszym — w chwili ostatniego rozbioru. Polskę w letargu do trumny włożono i zakazano do niej zaglądać i badać: żywie li czy umarła.

I posłuszny zakazom lud strzegł się ciekawości. Losy wątpliwej nieboszczki obchodzili jeno polityków, szczepliących ablegry własnej kariery na gruncie państwowości mocarstw zaborczych i straceńców, usiłujących rozbić trumnę — więzienie. Pograżony w ciemności i nieświadomości lud miał się każdego hasła, bo każde coś mu obiecywało i przyszłość jego w jaskrawie ponętnych malowało barwach. Wiedział i czuł ten lud, co ma, lecz co miał i co mieć może — rzadko kiedy zdawał sobie sprawę.

Zwłaszcza mgliście przedstawiał mu się jego stosunek do ziemi ojczystej. Uawniło się to dosadnie w okresie pierwszych i drugich wyborów do Dumy, gdy robotnicy i chłopci poszli s. o. t. za stronnictwem, dmącym w surmę patriotyczną, cho-

ciaż w istocie rzeczy nastrój mas podówczas najmniej odpowiadał programowi endeji. Gromkie i nieskomplikowane hasło pociągnęło tłumy. Polak jesteś? Polak. Więc głosuj za polakiem — oto niesłychanie proste postawienie sprawy. Ze zaś patent na polaka wydawał ksiądz, dziedzic, majster, fabrykant czy rzadca domu, to tylko prostaczkowi ułatwiało orjentację.

Jak było w okresie wyborów do pierwszej Dumy, tak jest teraz. Z tą chyba różnicą, że zawierucha wojenna zmąciła światopogląd i spaczyła instynkt mas, które daremnie starają się uprzytomnić położenie i zbudować w wyobraźni przyszłość swego narodu. Brak im danych ku temu.

I tych danych trzeba im dostarczyć. Należy im dać w przystępnej formie szereg wiadomości, dotyczących stosunków i warunków prawnopaństwowych, w jakich społeczeństwo nasze przeżyło sto dwadzieścia lat ostatnich... Chodzi tu rzecz prosta, o dane faktyczne, ściśle obiektywne, które historia beznamiętnie zaprotokółowała.

I dlatego z uznaniem notujemy inicjatywę grona osób, do tego powołanych.

Wokół wojny.

Publicysta hiszpański o Anglii.

Znany hiszpański publicysta F. Canovas Cervantes dochodzi do następujących wniosków w artykule, publikowanym przez „Tribune” madrycką: Poza całą serdeczną sympatją, żywioną dla Niemiec — Hiszpanja uczuwa ból i litość dla złączonej związkami krwi Francji na myśl o zjednoczeniu się tej ostatniej z jej odwiecznym wrogiem Anglią. Przyszłość jednak plany Anglii udaremni i złączy Niemcy i Francję przeciw wspólnemu wrogowi — Anglii.

Działa 42 centym. dla Anglii.

W angielskiej izbie wyższej lord kanclerz objaśnił, że sprzymierzeńcy pod względem artylerji ustępują Niemcom. Anglija przystąpiła obec-

oddziały wojsk w Chalons, w celu dokonania ataku na front niemiecki między Reims i Verdun. General Joffre spodziewa się, że uda mu się odrzucić Niemców na prawy brzeg Aisne i jeśli to będzie możliwe — zdeformować linię niemiecką na przestrzeni Soissons - Compiègne-Royon.

BERLIN. Urzędownie. 15 stycznia. Kwaterna główna.

Przed Westendą pokazało się wczoraj kilka torpedowców, które zbliżyły się do wybrzeża na przestrzeni o 14 kilometrów od wybrzeża. Ataki francuzów po obu stronach Notre-dame de Lorette i na północno-zachód od Arras zostały odparte. Zabrane nieprzyjacielowi przed 8 dniami pod Ecurie okopy strzeleckie przeszły do rąk nieprzyjacielskich. Na północ i północno-wschód od Soissons opuścili francuzi północny brzeg Aisne. Atakiem zajęli Niemcy miejscowości: Cuffies, Crony, Bucy le Lony Missy i folwarki Vauxrot i Verrerie. Podczas trzydniowych walk pod Soissons wzięli Niemcy 5,200 jeńców, 14 dział i 6 karabinów maszynowych. Francuzi ponieśli znaczne straty cofających się francuzów ścigał ogień ciężkiej artylerii niemieckiej.

Uporczywość toczonych na tym punkcie walk, przypomina bitwy z 1870 roku. Takie walki na północ od Soissons porównać można z bitwą z dnia 18 sierpnia 1870 roku, lecz jakże odmiennym w krwawych swych szczegółach jest bój obecny od zapasów pod Gravelotte—St. Privat. Stra-

ty francuskie w bitwie między 12—14 stycznia 1915 r., przenoszą kolosalne straty poniesione dnia 18 sierpnia 1870 r.

Nieprzyjacielskie ataki na północ od Verdun pod Consevoye powtarzają się bezustannie. Zacięta ofensywa francuska pod Ailly na południe od St. Mihiel została kontratakami naszymi udaremniona przyczem nieprzyjaciel poniosł dotkliwe straty. Podczas ataku nocy ubiegłej zdobyliśmy nieprzyjacielskie okopy, które atoli umyślnie na drugi dzień bez bitwy zostały zwrócone francuzom.— Na północ od St. Die ataki francuzów odparto. W Wogezach toczyły się tylko walki artyleryjskie.

Konferencja wojenna socjalistów.

BERLIN. „Berliner Lokalanzeiger“ donosi z Amsterdamu, że w Londynie w tych dniach odbędzie się konferencja socjalistyczna w celu omówienia obecnej sytuacji wojennej. W konferencji tej wezmą udział 12 przywódców partji socjalistycznych; belgijskiej, francuskiej i angielskiej.

Syn Vivianiego poległ w boju.

PARYŻ. „Agence Havas“ donosi, że prezesowi ministrów, Vivianiemu, zakomunikowano urzędownie, iż syn, jego który służył w armji w charakterze infanterzysty, zginął podczas ataku na niemieckie okopy strzeleckie.

Echa trzęsienia ziemi.

SERA, 14 stycznia. Akcja ratownicza ustaliła dotychczas liczbę zabitych na 4500 osób i wielu rannych. Chleb i inne zapasy żywnościowe mają wkrótce nadejść.

RZYM, 14 stycznia. Dziennik Giornale d'Italia podaje liczbę ofiar trzęsienia ziemi w okolicy Avezzano i Sera na 25000 ludzi.

RZYM, 14 stycznia. Papież dzisiaj po południu odwiedził lazaret Świętej Marty, gdzie leży 100 ofiar katastrofy pod Sera. Papież w wy-cieczce swej nie przekroczył granic Watykanu.

Skrzynka do listów

Szanowny Panie Redaktorze!
Za zaofiarowane dla biednych sierot powierzonych nam szkół ciepłą odzież i obuwie składamy w imieniu biednej dziatwy kuratorowi szkół miejskich żydowskich p. Mieczysławowi Prussakowi serdeczne dzięki.

Starsza nauczycielka *F. Orłowska.*
Starszy nauczyciel *S. Szapper.*
15 stycznia 1915 r.

Teatr „TALJA”
Dzielnia 13.

Bilety do nabycia w kasie teatru od 10-ej do 2-ej i od 4-ej do 7-ej po poł.
Polscy Art. Zjednoczeni

Humor i Satyra.

Jak nie wolno, to nie wolno.

Dwie młode niewiasty usiłowały dostać się do gmachu, żeby bronić wstępu wartownik.

- Eingang verboten.
- Ależ przecie...
- Ohne weiteres...

Tedy jedna niewiasta zwraca się do drugiej:

— Cóż my zrobimy?... Skokietuj go, może wpuści. Masz ładne oczy... Wówczas zabrzmiał głos żołnierza:

— I święcuna woda nie pomoże. (b)

Czas odnowić prenumeratę.

Oliwę

cezamowa i słonecznikowa oraz wszelkie oliwy do palenia otrzymać mogą hurtownicy i sklepy apteczne u **M. Bomiczawskiego** i **S-ka. Długa 27 m. 9.** 3219-8

Niedziela 17 b. m. tylko jedno przedstawienie o godz. 5 po poł.

Banda Podpalaczy

sztuka w 7 odsłonach Dugange tłum. W Olechowskiego.
Koniec przedstawienia o godz. 7 i pół.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Wobec licznych skarg, napływających do Zarządu Gminy Starozakonnych m. Łodzi na osoby, które, uzurpując władzę, działają i występują w imieniu Gminy, Zarząd ostrzega, że winni będą pociągnięci do odpowiedzialności. 3143—1

Wszelkie porady w sprawach cywilnych i karnych mających się rozpatrywać w Sekcji Prawnej i w Sądach Obywatelskich przy Dzielnicach Milicji, udziela, jak również redaguje prośby, zażalenia i kasacje, adwokat zamieszkały przy ulicy Zawadzkiej № 29, 3-cie piętro front, do 10-ej rano i od 3-ciej do 6-ej po poł.

Węgiel Drzewny
po 1 rub. 50 kop. za pud
SPRZEDAJA
GAZOWNIE, Targowa 34.

Światło elektryczne!
Koncesjonowane przez Elektrownię Łódzka biuro techniczne,
„ELEKTRON”
inż. **Jul. i M. Hammer,** ulica Piotrkowska № 117.
Przyjmuje po cenach umiarkowanych i szybko wykonawa wszelkie instalacje w zakres elektrotechniki wchodzące.

Rok założenia 1905.
Zatwierdzone przez Ministerjum Handlu i Przemysłu,
Kursy Buchalteryjne
I. MANTINBANDA w Łodzi
Cegielniana 47
Wykłady rozpoczynają się w Poniedziałek 18 Stycznia 1915 r. o godz. 7 wieczór.
Zapisy na to półroczne przyjmuje kancelarja kursów codziennie od 6—8 wiecz.
Warunki przystępne.
Kierownik Kursów
I. Mantinband.

Wobec odłożenia
Licytacji
w Lombardzie
J. K. Wałkowicza
Pełudniowa № 20,
uprasza się o wnoszenie należnych procentów za nieprolongowane fanty do dnia 30-go stycznia 1915 r. 3210—1

Skuszerka masażystka
z dyplomem Cesarskiej Akademji medycznej w Piotrogródzie praktykująca 20 lat. przyjmuje masaż, porody, rozciąganie biustu, podskórne zastrzykiwanie, udziela porad; dyskretna zapewniona An-drzeja № 89, m. 10 od 12—5. Odpowiedzi na listy.

Choroby skórne, wene ryczne i niemoc płciową
Dr. Lewkowicz
powrócił.
Leczenie trypra bez szparyco wab. Tel. 35-4
Przy syphilisie stosowanie prep. „6-1” „914”
Konstantynowska 12
obok teatru Selina.
p 9—1 i od 6—8. dla pań od 5—4
w niedzielę od 9 do 3. Tel. 35-4c

Po 16 kop.
faryna kryształowa Dzielnia 1, w składzie sukna Grossmana 8

Kupię każdą ilość **Antracytu** oferty składać w administracji „Kurjera“ pod „A. S. 114.“ 2

Ogłoszenia drobne:

- C**zeladnik tapiecki potrzebny, Zawadzka 8.
- D**rzewo opałowe kilka gatunków wyborowych po bardzo przystępnych cenach do sprzedania. M. Szkurnik, ul. Pańska № 15; wejście z Pasażu-Szulca № 22. nie w sklepie tylko w podwórzu
- H**urtowa i detalicz na sprzączak parafian pierosów, tytoni, cygar imchorki po cenach konkurencyjnych, Piotrkowska 145, sklep w podwórzu prawa oficyna № 30, III pięć.
- J**adę do Berlina i z powrotem przyjmuję wykonanie wszelkich zleceń jako to listów, paczek i piędędzy I Smilowski, Piotrkowska 88.
- K**ursy handlowe pod kierunkiem Stanisława Lipińskiego go. Zapisy na rozpoczynający się 10 stycznia półroczny kurs przyjmuje kancelarja kursów, Piotrkowska № 157. codziennie prócz sobót i niedziel od 5-ej do 6-ej po południu.
- M**achorka, tytonie i tabaka w różnych gatunkach można dostać, Benedykta № 211/23, D. Zachlikowski.
- M**ąka, laryna, proen i różne kaszy hurtowo detalicznie tanio, Piotrkowska 145 m. 34.
- M**eble wyjeżdżające wyprzedam za bezcen łóżka z materacami, szafy, otomane, tremo, kredens, stół, krzesła, zegar, bielizniarkę, Mikołajewska 40 m 2
- P**rośby do komendantury i do Milicji pisze na maszynie biuro Lubnińskiego, Piotrkowska 82.
- P**rośby do komendantury, milicji, apelacje, różne sprawy, paszporty, przepustki Dawid Maków. Wł dzewska 33
- W**ażne dla Szanownych Pań! Wskutek ciężkiego kryzysu szyję całą suknię za rubla, palto damskie za 4 ruble, kostjumy za 5 rubli, R. Rudzka, Piotrkowska 17.
- W**łaściciele koni i krów kupią otreby, buraki, najtaniej u Wolta, Bałny, Wspólna 3
- Z**ginięty paszport, wysłany w gminny Piasek pow. tureckiego, gu kaliskiej, na imię Józefa Andrzej czak